Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/779

8.3.2024

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2024/779

av den 26 februari 2024

om säker och resilient undervattenskabelinfrastruktur

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

(1) Våra ekonomier och samhällen är alltmer beroende av ett fungerande internet och av internationell konnektivitet för att åstadkomma en konkurrenskraftig digitalisering av unionen och dess ekonomi. Undervattenskabelinfrastrukturen är således en viktig del av ett bredare internetekosystem som syftar till att ge EU ett digitalt oberoende, eftersom en överväldigande majoritet av den internationella datatrafiken går via undervattenskablar. Många öar i unionen, däribland de tre ömedlemsstaterna, samt EU:s yttersta randområden och utomeuropeiska länder och territorier, är nästan helt beroende av dessa undervattenskablar för kommunikation inom unionen. Med tanke på hur sammankopplad och transnationell denna infrastruktur är, och mot bakgrund av dagens förhöjda risknivå och antagonistiska säkerhetshot från människor, lägger regeringar i alla världens regioner särskild vikt vid sitt potentiella beroende av viktiga kablar, eftersom omfattande systemrelaterade störningar i kommunikationen via undervattenskablar kan leda till särskilt allvarliga konsekvenser vid samordnade attacker.

(2) Behovet av åtgärder på unionsnivå har bekräftats av medlemsstaterna. I Nevers-uppmaningen av den 9 mars 2022 ([1]) erkändes den strategiska betydelse som kritiska infrastrukturer, såsom telekommunikationsnät och digitala tjänster, har för många av våra kritiska samhällsfunktioner liksom det faktum att de är en av de främsta måltavlorna för cyberattacker.

(3) För att följa upp Nevers-uppmaningen har samarbetsgruppen för nät- och informationssäkerhet, med stöd av kommissionen och Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa), och i samråd med Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec), genomfört en riskbedömning på hög nivå vad gäller kommunikationsinfrastruktur och kommunikationsnät, däribland undervattenskablar. I denna riskbedömning identifierades fysiska attacker eller sabotage mot undervattenskablar, och strömavbrott som påverkar undervattenskablar som är beroende av förstärkare, som viktiga hot. Mot bakgrund av dessa hot och ett antal identifierade sårbarheter har medlemsstaterna utarbetat en uppsättning riskscenarier med strategisk betydelse ur ett EU-perspektiv. Dessa inbegriper framför allt risken för tredjeländers påverkan på tjänsteleverantörer, leverantörer av utlokaliserade säkerhetstjänster eller undervattenskablar samt risken för samordnade fysiska attacker eller sabotage mot digital infrastruktur, däribland undervattenskablar.

(4) I rådets rekommendation från december 2022 om en unionsomfattande samordnad strategi för att stärka den kritiska infrastrukturens motståndskraft ([2]) (*rekommendationen om den kritiska infrastrukturens motståndskraft*) fastställs riktade åtgärder på unionsnivå och nationell nivå för ökad beredskap, ökade insatser och internationellt samarbete. Dessa åtgärder fokuserar främst på kritisk infrastruktur med stor gränsöverskridande betydelse inom identifierade nyckelsektorer, såsom energi, transport, rymden och digital infrastruktur.

(5) I rådets rekommendation uppmanades kommissionen att genomföra en heltäckande studie om undervattenskablars resiliens och att samråda med relevanta berörda parter och experter om lämpliga åtgärder avseende potentiellt betydande incidenter när det gäller undervattensinfrastruktur. Kommissionen har genomfört studier på detta område och kommer att redovisa sina slutsatser för medlemsstaterna på lämplig sekretessnivå. Syftet med denna rekommendation är att komplettera och stödja genomförandet av rekommendationen om den kritiska infrastrukturens motståndskraft.

([1]) https://presse.economie.gouv.fr/08-03-2022-declaration-conjointe-des-ministres-de-lunion-europeenne-charges-du-numerique-et-des-communications-electroniques-adressee-au-secteur-numerique/.

([2]) Rådets rekommendation av den 8 december 2022 om en unionsomfattande samordnad strategi för att stärka den kritiska infrastrukturens motståndskraft, 2023/C 20/01 (EUT C 20, 20.1.2023, s. 1).

(6) I det gemensamma meddelandet om en europeisk strategi för ekonomisk säkerhet ([3]), från juni 2023, föreslår kommissionen att risker för den fysiska säkerheten och cybersäkerheten i kritisk infrastruktur ska fortsätta att bedömas i enlighet med rådets rekommendation av den 8 december 2022, och identifierar undervattenskablar som kritisk infrastruktur när det gäller sådana risker. I lägesrapporten om det digitala decenniet 2023 ([4]) rekommenderar kommissionen att medlemsstaterna skärper ”sina insatser, däribland genom nödvändiga investeringar, för att säkerställa att de europeiska digitala infrastrukturerna är säkra och resilienta, i synnerhet staminfrastruktur och undervattenskablar”.

(7) Europeiska rådet betonade i sina slutsatser av den 27 oktober 2023 ”behovet av effektiva åtgärder för att stärka motståndskraften och säkerställa säkerheten hos kritisk infrastruktur” samt underströk ”vikten av en övergripande och samordnad strategi”. Mot denna bakgrund är det viktigt att unionen snabbt tar itu med dessa frågor.

(8) Om medlemsstaterna vidtar åtgärder i enlighet med denna rekommendation skulle de, när så är tillämpligt och lämpligt, behöva agera i enlighet med respektive bestämmelser, skyldigheter och mekanismer enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 ([5]) (*den europeiska kodexen för elektronisk kommunikation*), Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 ([6]) (*NIS 2-direktivet*) och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2557 ([7]) (*CER-direktivet*).

(9) Enligt NIS 2-direktivet, som ersätter respektive bestämmelser i den europeiska kodexen för elektronisk kommunikation om säkerhet för nät och tjänster samt genomförande och efterlevnad (artiklarna 40 och 41 i den europeiska kodexen för elektronisk kommunikation), ska medlemsstaterna anta riktlinjer för att upprätthålla den allmänna tillgängligheten, integriteten och konfidentialiteten hos den offentliga kärnan i det öppna internet, inbegripet, i tillämpliga fall, cybersäkerheten hos undervattenskablar. Enligt artikel 23 i NIS 2-direktivet bör incidenter som påverkar undervattenskablar rapporteras till den relevanta enheten för hantering av it-säkerhetsincidenter (CSIRT-enheten) eller den behöriga myndigheten. Medlemsstaternas nationella strategi för cybersäkerhet bör, när så är relevant, beakta cybersäkerheten för undervattenskablar och inbegripa kartläggning av potentiella cybersäkerhetsrisker och riskreduceringsåtgärder för att säkerställa högsta skyddsnivå för dem.

(10) CER-direktivet syftar till att säkerställa att tjänster som är nödvändiga för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner eller central ekonomisk verksamhet tillhandahålls på ett obehindrat sätt på den inre marknaden inom de elva sektorer som omfattas av direktivet. Detta innefattar att stärka den fysiska resiliensen hos kritiska entiteter som tillhandahåller dessa tjänster. CER-direktivet omfattar sektorn för digital infrastruktur vad gäller identifieringen av kritiska entiteter inom denna sektor och antagandet av nationella strategier samt medlemsstaternas riskbedömningar och stödåtgärder för de entiteter som de har identifierat som kritiska.

(11) I EU:s strategi för sjöfartsskydd ([8]) framhålls den ökade risken för att illasinnade aktörer ska utföra attacker mot kritisk sjöfartsinfrastruktur, inbegripet undervattenskablar, samtidigt som det föreslås åtgärder för att stärka resiliensen hos och skyddet av sådan infrastruktur.

(12) Såsom framhålls i den sjätte lägesrapporten om genomförandet av EU:s strategi för en säkerhetsunion har EU tagit fram banbrytande lagstiftning om allt från skydd av kritiska entiteter till förbättrad cyberresiliens. Samtidigt fortsätter dock hotbilden att utvecklas i Europa och i vårt grannskap, vilket visar på behovet av kontinuerlig vaksamhet och en hög beredskapsnivå för att kunna möta nya utmaningar när det gäller säkerheten för kritisk infrastruktur, både online och offline.

([3]) Gemensamt meddelande till Europaparlamentet, Europeiska rådet och rådet om en europeisk strategi för ekonomisk säkerhet, JOIN(2023) 20 final, 20.6.2023.

([4]) *Lägesrapport om det digitala decenniet 2023*, 27 september 2023, https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news-redirect/798346.

([5]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (EUT L 321 17.12.2018, s. 36).

([6]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 av den 14 december 2022 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen (NIS 2-direktivet) (EUT L 333, 27.12.2022, s. 80).

([7]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2557 av den 14 december 2022 om kritiska entiteters motståndskraft och om upphävande av rådets direktiv 2008/114/EG (EUT L 333, 27.12.2022, s. 164).

([8]) Rådets slutsatser om den reviderade EU-strategin för sjöfartsskydd och dess handlingsplan, 24 oktober 2023, https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14280-2023-INIT/sv/pdf.

(13) Syftet med denna rekommendation är att främja synergier på EU-nivå för att på så vis öka undervattenskabelinfrastrukturens säkerhet och resiliens. Detta innefattar rekommendationer om särskilda åtgärder för att bedöma och förbättra samordningen mellan unionen och dess medlemsstater, både vad gäller säkerheten och resiliensen för befintlig och ny undervattenskabelinfrastruktur och vad gäller stödet för gemensam uppbyggnad eller betydande uppgradering av denna infrastruktur genom kabelprojekt av europeiskt intresse.

(14) Undervattenskabelinfrastruktur inbegriper inte bara kablar utan även infrastruktur som hänför sig till konstruktion, drift, underhåll och reparation, såsom markstationer och undervattenskabelns anslutningsdelar ovan mark (till exempel landvägar från inspektionsbrunnen på stranden till en markstation, datacentral eller ”point of presence”), reparationscenter samt flottan av installations-, underhålls- och reparationsfartyg.

(15) Kommissionen håller på att inrätta en informell expertgrupp om undervattenskabelinfrastruktur, i den mening som avses i kommissionens beslut C(2016) 3301 av den 30 maj 2016 ([9]), bestående av medlemsstaternas myndigheter (*expertgruppen*), som ska förse kommissionen med råd och sakkunskap vid uppföljningen av denna rekommendation, särskilt vad gäller följande:

— Underlätta ett snabbt och effektivt informationsutbyte mellan medlemsstaterna, kommissionen och utrikestjänsten, med en bibehållen nära koppling mellan frågor som rör undervattenskabelinfrastrukturens säkerhet och resiliens samt dess finansiering.

— Kartlägga befintlig undervattenskabelinfrastruktur på EU-nivå, på grundval av nationella kartläggningar, och uppdatera kartläggningen minst en gång om året.

— Se över kartläggningen och de nationella riskbedömningarna för att identifiera informationsluckor.

— Föreslå åtgärder för att komplettera ofullständig information och en metod för att konsolidera de kompletterande uppgifterna med de befintliga bedömningarna, för att på så vis fastställa ett utgångsscenario för en unionsomfattande bedömning av risker, sårbarheter och beroenden.

— Genomföra de faktiska, konsoliderade unionsomfattande bedömningarna av risker, sårbarheter och beroenden hos undervattenskabelinfrastruktur, vilka bör leda till förslag om riskreduceringsåtgärder.

— Lägga fram ett utkast till förteckning över strategiska kabelprojekt av europeiskt intresse som uppfyller kriterierna i denna rekommendation.

— Tillhandahålla ett forum för att samarbeta i multilaterala forum och flerpartsforum.

— Diskutera möjligheten att införa och använda innovativa lösningar för att upptäcka och avvärja hot mot undervattenskabelinfrastruktur, bland annat på grundval av resultaten från EU-finansierade projekt.

— Utveckla underhålls- och reparationskapacitet för undervattenskablar.

(16) Expertgruppen kommer att samla de experter som är nödvändiga och fungera som en säker plattform för samordning mellan medlemsstaterna samt ge råd och stöd till kommissionen, och kompletterar på så vis rollerna och uppgifterna för samarbetsgruppen för nät- och informationssäkerhet, som inrättades genom NIS 2-direktivet, och gruppen för kritiska entiteters motståndskraft, som inrättades genom CER-direktivet. Expertgruppen bör främja ett snabbt och effektivt informationsutbyte mellan medlemsstaterna och kommissionen i frågor som omfattas av tillämpningsområdet för rekommendationen. För att bibehålla en nära koppling mellan frågor som rör undervattenskabelinfrastrukturens säkerhet och resiliens samt dess finansiering bör medlemsstaterna inom expertgruppen regelbundet rådfråga, uppdatera och ha ett nära samarbete med samarbetsgruppen för nät- och informationssäkerhet, gruppen för kritiska entiteters motståndskraft, medlemsstatskommittéer för unionens finansieringsprogram, myndigheter från tredjeländer, offentliga utvecklingsinstitutioner och finansinstitut, branschföreträdare samt andra berörda parter, beroende på vad som är lämpligt. Detta samarbeta bör ske inom ramen för de berörda gruppernas, kommittéernas och myndigheternas respektive behörighetsområden. Samråden med kommittéerna för unionens finansieringsprogram samt med offentliga utvecklingsinstitutioner och finansinstitut skulle främst syfta till att skapa synergieffekter och samla finansiering. Informationsutbytet bör ske på lämplig sekretessnivå.

([9]) C(2016) 3301.

(17) Mot bakgrund av hur viktigt det är att uppnå en hög nivå av cybersäkerhet och fysisk säkerhet för undervattenskabelinfrastruktur, oavsett vem som äger den, uppmanas medlemsstaterna i denna rekommendation att vidta åtgärder för att säkerställa att operatörer av undervattenskabelinfrastruktur uppfyller de högsta säkerhetsstandarderna (och i förekommande fall även standarder på försvarsområdet).

(18) För att uppnå en hög nivå av cybersäkerhet och fysisk säkerhet för undervattenskabelinfrastruktur bör medlemsstaterna uppmuntras att samla in relevant information ([10]) från företagens branschorganisationer eller, vid behov, från enskilda företag inom sin jurisdiktion. Denna information bör användas för att genomföra, slutföra och uppdatera en kartläggning av den nationella undervattenskabelinfrastrukturen för alla berörda medlemsstater. Vid varje insamling eller utbyte av information bör informationens konfidentialitet bevaras och berörda entiteters säkerhets- och affärsintressen skyddas.

(19) Som ett viktigt steg i utarbetandet av en konsoliderad unionsomfattande bedömning bör en bedömning genomföras och slutföras på nationell nivå av de risker, sårbarheter och beroenden som påverkar undervattenskabelinfrastruktur. Den bör i första hand beakta befintliga unionsomfattande riskbedömningar och riskutvärderingar, särskilt de som har utförts med anledning av Nevers-uppmaningen, rådets slutsatser om utvecklingen av EU:s arbete på cyberområdet och – när det gäller it-säkerhet i 5G-nät – mot bakgrund av kommissionens rekommendation (EU) 2019/534 ([11]). Den nationella bedömningen bör inbegripa en kartläggning av befintlig och planerad infrastruktur. Medlemsstaterna bör dessutom ytterligare stärka de nationella skyldigheterna för leverantörer och operatörer av infrastrukturens känsliga delar vid genomförandet av NIS 2-direktivet.

(20) För att öka beredskapen och tillhandahålla underlag för framtida samordnade riskbedömningar på unionsnivå bör medlemsstaterna uppmuntras att regelbundet stresstesta entiteter som driver undervattenskabelinfrastruktur. Dessa stresstester skulle bidra till bedömningen av entiteternas resiliens i olika scenarier.

(21) Det bör anses nödvändigt att upprätta, uppgradera och underhålla undervattenskabelinfrastruktur så snabbt som möjligt, samtidigt som den administrativa bördan begränsas till ett minimum. Medlemsstaterna bör därför uppmuntras att elektroniskt behandla ansökningar som rör planering, anskaffning, anläggning, drift, underhåll och reparation av sådan infrastruktur så snabbt som möjligt. Medlemsstaterna bör informeras om nyttan av att utse en myndighet för att underlätta och samordna tillståndsförfarandena. Denna myndighet kan i sin tur utse en samordnare som kan fungera som en gemensam kontaktpunkt för projektet. Om det är nödvändigt för att bevilja undantag enligt rådets direktiv 92/43/EEG ([12]) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG ([13]) bör dessutom planering, anskaffning, anläggning, drift, underhåll och reparation av denna infrastruktur anses vara ett allmänintresse av större vikt (*overriding public interest*) i den mening som avses i dessa direktiv, förutsatt att de övriga villkor som anges i dessa bestämmelser är uppfyllda. Detta påverkar inte tillämpligheten för eller genomförandet av annan unionsrätt på miljöområdet.

(22) Medlemsstaterna bör uppmuntras att samarbeta för att utveckla underhålls- och reparationskapacitet för undervattenskabelinfrastruktur.

(23) Det bör anses nödvändigt att komplettera pågående och planerade riskbedömningar av den digitala och fysiska infrastrukturen som ligger till grund för digitala tjänster med särskilda riskbedömningar och handlingsalternativ när det gäller riskreducerande åtgärder inriktade på undervattenskabelinfrastruktur. Expertgruppen kommer att uppmanas att bistå kommissionen, i nära samarbete med samarbetsgruppen för nät- och informationssäkerhet och gruppen för kritiska entiteters motståndskraft samt med stöd av Enisa, i genomförandet av en konsoliderad unionsomfattande bedömning av risker, sårbarheter och beroenden som omfattar både cybersäkerheten och den

([10]) Till exempel rutternas geolokalisering eller kabelns tekniska specifikationer.
([11]) Kommissionens rekommendation (EU) 2019/534 av den 26 mars 2019 om it-säkerhet i 5G-nät (EUT L 88, 29.3.2019, s. 42).
([12]) Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).
([13]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

fysiska säkerheten för undervattenskabelinfrastrukturer och deras leveranskedjor. Den konsoliderade bedömningen skulle kunna bygga vidare på resultaten av de genomförda riskbedömningarna, framför allt de nationella riskbedömningarna om cybersäkerheten och den fysiska säkerheten för undervattenskabelinfrastrukturer och deras leveranskedjor, samt bedömningar inom ramen för Nevers-uppmaningen och rådets slutsatser om utvecklingen av EU:s arbete på cyberområdet och – vad gäller 5G-nät – mot bakgrund av rekommendation (EU) 2019/534. Den konsoliderade bedömningen kan leda till rekommendationer på nationell nivå och/eller unionsnivå, däribland förslag om riskreducerande åtgärder.

(24) Ett första steg kan vara att expertgruppen bistår kommissionen i utvärderingen av de nationella riskbedömningarna för att identifiera informationsluckor som skulle förhindra genomförandet av en konsoliderad unionsomfattande bedömning av risker, sårbarheter och beroenden, särskilt för högriskleverantörer, och ser över de nationella kartläggningarna av befintlig och planerad undervattenskabelinfrastruktur (däribland kabelinfrastrukturens placering, kapacitet, tekniska egenskaper och ägande) samt samspelet mellan fysiska och logiska skikt. Expertgruppen kan bistå kommissionen i kartläggningen av befintlig undervattenskabelinfrastruktur på EU-nivå, på grundval av nationella kartläggningar, och uppdatera kartläggningen minst en gång om året. Översynen bör beakta samspelet med annan kritisk infrastruktur, särskilt elkablar, gasledningar och anläggningar för havsbaserad förnybar energi samt annan telekommunikationsinfrastruktur ([14]). Icke-känsliga uppgifter från kartläggningen kan delas med relevanta informationspunkter för infrastruktur, till exempel inom ramen för Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/61/EU ([15]) (*direktivet om minskade kostnader för bredband*) och den framtida akten om gigabitinfrastruktur.

(25) Som ett andra steg uppmuntras expertgruppen att föreslå åtgärder för att komplettera ofullständig information och en metod för att konsolidera de kompletterande uppgifterna med de befintliga bedömningarna, för att på så vis fastställa ett utgångsscenario för en unionsomfattande bedömning av risker, sårbarheter och beroenden.

(26) Som ett tredje steg uppmuntras expertgruppen att använda den tidigare fastställda metoden för att genomföra den faktiska, konsoliderade unionsomfattande kartläggningen av undervattenskabelinfrastruktur och bedömningen av risker, sårbarheter och beroenden hos denna infrastruktur, särskilt för högriskleverantörer. Bedömningen bör inbegripa förslag på riskreducerande åtgärder, däribland vilka risker, sårbarheter och beroenden som kan hanteras via kabelprojekt av europeiskt intresse i enlighet med denna rekommendation för att fylla strategiska luckor och upprätta nya förbindelser som skulle öka resiliensen och minimera riskerna. Detta steg skulle även innefatta överväganden om hur stresstesterna kan harmoniseras, till exempel vad gäller hanterings- och reparationstider samt hur incidenthanterings- och reparationskapaciteten ska se ut över civil-militära gränser och över nations- och regiongränser.

(27) Expertgruppen bör fungera som ett forum för medlemsstaterna, där de kan utbyta information med varandra och med kommissionen samt samarbeta för att identifiera potentiella luckor i det befintliga regelverket och skapa synergieffekter. Detta kan inbegripa information om lägesbilder, incidenter och incidenthantering samt tillämpad bästa praxis. Ett regelbundet och strukturerat utbyte av information bör ske på lämplig sekretessnivå, vid behov även på säkerhetsskyddsklassificerad nivå. Tredjeländer bör även kunna medverka beroende på omständigheterna, till exempel inom ramen för bilaterala internationella överenskommelser.

(28) Syftet med denna rekommendation är att främja utbyggnaden eller en betydande uppgradering av undervattenskabelinfrastruktur genom kabelprojekt av europeiskt intresse i enlighet med EU-rätten, inklusive reglerna för statligt stöd. För att uppnå detta är det viktigt att uppmuntra medlemsstaterna att samarbeta med kommissionen via expertgruppen, för att på så vis bistå kommissionen med att lägga fram en förteckning över strategiska kabelprojekt av europeiskt intresse som uppfyller en rad kriterier i denna rekommendation.

([14]) Till exempel bör man beakta resultaten från de stresstester inom energisektorn som har genomförts enligt rekommendationen om den kritiska infrastrukturens motståndskraft.

([15]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/61/EU av den 15 maj 2014 om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation (Text av betydelse för EES) (EUT L 155, 23.5.2014, s. 1).

(29) På grundval av ovannämnda konsoliderade unionsomfattande bedömning uppmuntras expertgruppen att lägga fram en förteckning över kabelprojekt av europeiskt intresse samt förslå hur de identifierade strategiska luckorna, riskerna, sårbarheterna och beroendena kan hanteras på EU-nivå. Med förbehåll för respektive underliggande bestämmelser kan förteckningen omfattas av unionens finansieringsprogram för sådana projekt, i synnerhet Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 ([16]) (*FSE-förordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1529 ([17]) (*IPA III-förordningen*) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 ([18]) (*förordningen om faciliteten*) samt strukturfonderna. I tillämpliga fall kan förteckningen återspeglas i de grundläggande rättsakterna, eller i deras bilagor, genom användning av delegerade akter, såsom i fallet med FSE-förordningen. Eventuella överväganden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 ([19]) (*förordningen om instrumentet Europa i världen*) bör inte leda till en senareläggning av projekt som redan har utvecklats inom ramen för Global Gateway.

(30) Kriterierna för att identifiera kabelprojekt av europeiskt intresse skulle kunna grundas på följande: Det bör först och främst framgå av kartläggningen att det finns luckor i undervattenskabelinfrastrukturen, inbegripet ett behov av att inrätta nya eller alternativa säkra rutter, eller att öka kapaciteten eller resiliensen hos befintlig undervattenskabelinfrastruktur. Kabelprojekt av europeiskt intresse bör dessutom bidra till att avsevärt öka säkerheten i leveranskedjan för undervattenskabelinfrastruktur. Kabelprojekt av europeiskt intresse bör slutligen ha en geostrategisk betydelse, med hänsyn till unionens och medlemsstaternas intressen, och tillgodose konnektivitetsbehov där det är för riskabelt att endast förlita sig på privata investeringar.

(31) I de genomförandekriterier som kan beaktas vid strategiska projekt ingår att säkerställa betydande nyinvesteringar som medför avsevärd ny kapacitet i fråga om säkerhet, prestanda och resiliens, säkerhet i leveranskedjan och hållbarhet. Prestandaökningarna skulle främst gälla datagenomströmningskapacitet och låg latens. Att öka säkerheten och resiliensen skulle inbegripa att fastställa fysisk och logisk redundans i ett projekt, höga säkerhetsstandarder och teknik, såsom sensor- och övervakningssystem, samt kapaciteten för flottan av installations-, underhålls- och reparationsfartyg.

(32) När strategiska projekt genomförs bör detta leda till ökad hållbarhet för undervattenskabelinfrastrukturer genom att minska deras klimat- och energipåverkan samt övergripande miljöpåverkan.

(33) På grundval av det omfattande samarbetet med internationella strategiska partner, främst genom handels- och teknikråd samt digitala partnerskap, och i enlighet med rådets slutsatser om EU:s digitala diplomati av den 26 juni 2023, bör medlemsstaterna, i samordning med unionen, uppmuntras att stärka sina insatser för att utveckla en säker, tillförlitlig och resilient undervattenskabelinfrastruktur i enlighet med den strategi som fastställs i denna rekommendation. De kabelprojekt av europeiskt intresse som skapas bör bidra till att säkerställa att EU kan upprätta en säker förbindelse till sina strategiska partner. Detta gäller främst strategiska projekt som rör samarbete kring konnektivitet i Arktis, Stillahavsområdet och över Atlanten. Inom ramen för Global Gateway kan EU och dess medlemsstater utveckla ett nära samarbete med relevanta internationella partner för att möjliggöra tillförlitlig, säker och resilient digital konnektivitet mellan EU och de länder och regioner som omfattas av förordningen om instrumentet Europa i världen och IPA III-förordningen, i Afrika söder om Sahara, Latinamerika och Karibien, Asien och Stillahavsområdet samt i grannskaps- och utvidgningsländerna. Mot bakgrund av behovet av att upprätthålla en enhetlig strategi för säker, tillförlitlig och resilient undervattenskabelinfrastruktur och samstämmighet mellan inre och yttre åtgärder bör medlemsstaterna uppmuntras att använda expertgruppen för samordning och att underrätta varandra, kommissionen och utrikestjänsten om frågor som omfattas av denna rekommendation, både vad gäller bilaterala utbyten med tredjeländer och multilateralt samarbete.

([16]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 av den 7 juli 2021 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014 (EUT L 249, 14.7.2021, s. 38).

([17]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1529 av den 15 september 2021 om inrättande av instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III) (EUT L 330, 20.9.2021, s. 1).

([18]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

([19]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 (EUT L 209, 14.6.2021, s. 1).

(34) Medlemsstaterna bör uppmuntras att samarbeta i multilaterala forum och flerpartsforum, däribland G7 och Internationella teleunionen, i enlighet med principerna, målen och verktygen för EU:s digitala diplomati.

(35) EU bör sträva efter att ytterligare fördjupa samarbetet med Nato om resiliens, inbegripet kritisk undervattenskabelinfrastruktur, i enlighet med den tredje gemensamma förklaringen om samarbetet mellan EU och Nato ([20]), för att främja komplementaritet mellan olika insatser och undvika onödigt dubbelarbete, med full respekt för principerna om ömsesidig öppenhet och insyn, ömsesidighet och delaktighet samt för båda organisationernas beslutsautonomi. Med utgångpunkt i rekommendationerna i den slutliga utvärderingsrapporten från EU:s och Natos arbetsgrupp ([21]), inom ramen för den strukturerade dialogen om motståndskraft, bör EU:s anställda bland annat sträva efter att ytterligare främja en gemensam lägesbild med Natos anställda.

(36) Denna rekommendation bidrar till att mobilisera investeringar med omdanande effekter och stödjer på så vis Global Gateways mål att stärka den globala digitala konnektiviteten, i enlighet med EU:s värden och standarder. För att genomföra denna rekommendation bör medlemsstaterna följa en Team Europe-strategi och använda de befintliga styrningsstrukturer som har inrättats av EU och dess medlemsstater för att genomföra Global Gateway och de ekonomiska investeringsplanerna.

(37) Med tanke på att undervattenskabelinfrastruktur vanligtvis utvecklas av privata aktörer, och mot bakgrund av både unionens och medlemsstaternas strategiska intressen, bör eventuella kabelprojekt av europeiskt intresse finansieras med privata medel, vid behov med stöd från unionens budget och nationell budget, i enlighet med reglerna om statligt stöd. Unionens finansieringsprogram kan användas i kombination med finansiering från Europeiska investeringsbanken, nationella utvecklingsbanker, andra utvecklingsinstitutioner och offentliga finansinstitut samt från finansinstitut och investerare inom den privata sektorn, däribland genom offentlig-privata partnerskap i enlighet med relevanta bestämmelser om användning av unionens budget.

(38) Undervattenskablar som fungerar som stomnät när det gäller att sammanlänka EU:s territorier och unionen med tredjeländer finansieras för närvarande enligt FSE-förordningen. Den betydande överteckningen i samband med de tillhörande ansökningsomgångarna tyder på en växande efterfrågan på finansiering för säkra, resilienta och högpresterande undervattenskablar. Med tanke på de fasta kostnaderna och de aktuella riskerna är det mycket viktigt med finansiellt stöd från Fonden för ett sammanlänkat Europa för att minska riskerna, locka privata investeringar och göra projekten lönsamma.

(39) Europeiska kommissionen kan överväga att förbättra användningen av finansieringsinstrument och blandfinansieringsinstrument för att stödja kabelprojekt av europeiskt intresse, med hjälp av budgetmedel enligt FSE-förordningen och andra relevanta instrument, för att på så vis locka privat kapital och verka på marknadsvillkor. Medlemsstaterna uppmuntras att bidra till dessa instrument, eventuellt via sina nationella utvecklingsbanker och -institutioner. InvestEU-programmet kan även vara ett sätt att finansiera kabelprojekt av europeiskt intresse.

(40) Denna rekommendation bör inte påverka tillämpningen av medlemsstaternas behörighet i fråga om verksamhet som rör allmän säkerhet, försvar, nationell säkerhet eller statens verksamhet på straffrättens område, inbegripet medlemsstaternas rätt att utestänga leverantörer från sina marknader av skäl som rör nationell säkerhet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. **TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH MÅL**

1) I denna rekommendation anges ett antal riktade åtgärder som medlemsstaterna kan vidta på nationell nivå och unionsnivå för att

   a) regelbundet bedöma och förbättra säkerheten och resiliensen hos befintlig och ny undervattenskabelinfrastruktur, och

([20]) Gemensam förklaring om samarbetet mellan EU och Nato, undertecknad den 10 januari 2023 av Natos generalsekreterare, Europeiska rådets ordförande och Europeiska kommissionens ordförande.

([21]) EU:s och Natos arbetsgrupp för den kritiska infrastrukturens motståndskraft, slutlig utvärderingsrapport av den 29 juni 2023.

b) stödja utbyggnad eller betydande uppgradering av undervattenskabelinfrastruktur via kabelprojekt av europeiskt intresse som uppfyller följande krav:

1) De involverar minst två medlemsstater.

2) De sammanlänkar en medlemsstat med en eller flera av dess öar, yttersta randområden eller utomeuropeiska länder och territorier.

3) De upprättar eller ger en avsevärt förbättrad konnektivitet mellan en eller flera medlemsstater och tredjeländer, inbegripet anslutningsländer och grannskapsländer, direkt, eller indirekt via annan kabelinfrastruktur som är sammankopplad med unionen.

2. **DEFINITIONER**

2) I denna rekommendation avses med *undervattenskabelinfrastruktur* själva undervattenskabeln men även all infrastruktur som är förbunden med dess konstruktion, drift, underhåll och reparation.

3) I övrigt ska definitionerna i direktiv (EU) 2022/2555 (NIS 2-direktivet) gälla.

3. **ÅTGÄRDER PÅ MEDLEMSSTATSNIVÅ**

3.1 **Säkerhet**

4) Medlemsstaterna uppmanas att främja en hög säkerhetsnivå för undervattenskabelinfrastruktur, oavsett vilken ägare den har, och agera i enlighet med, i tillämpliga och lämpliga fall, kraven i direktiv (EU) 2018/1972 (en europeisk kodex för elektronisk kommunikation), NIS 2-direktivet och direktiv (EU) 2022/2557 (om kritiska entiteters motståndskraft) samt de relevanta åtgärderna i EU:s strategi för sjöfartsskydd. De uppmuntras att säkerställa att infrastrukturen förvaltas på lämpligt sätt och kontrolleras på ett sådant sätt att den skyddas mot externa hot och dess säkerhet bevaras, inklusive när det gäller datautbytet via infrastrukturen. Medlemsstaterna uppmuntras i detta sammanhang att beakta säkerhetsstandarder på försvarsnivå i relevanta fall, för att underlätta samarbete med militära aktörer.

5) Medlemsstaterna bör vara beredda att begära nödvändig information från företagens branschorganisationer eller, om nödvändigt, från enskilda företag för att övervaka undervattenskabelinfrastrukturens säkerhet och resiliens. Medlemsstaterna kan använda denna information för att upprätta, sammanställa och uppdatera en nationell kartläggning av undervattenskabelinfrastruktur och fylla luckor i befintlig datainsamling. Vid varje insamling och utbyte av information ska informationens konfidentialitet bevaras och berörda entiteters säkerhets- och affärsintressen skyddas i enlighet med tillämpliga EU-regler.

6) Medlemsstaterna uppmuntras att, med beaktande av relevanta befintliga resultat från riskbedömningar och stresstestning på EU-nivå, utföra nationella riskbedömningar av cybersäkerheten och den fysiska säkerheten för undervattenskabelinfrastrukturer och deras leveranskedjor. De nationella bedömningarna blir mer relevanta om de omfattar en kartläggning av befintliga och planerade infrastrukturer och om de beaktar både tekniska och icke-tekniska säkerhetsriskkriterier.

7) Medlemsstaterna uppmanas att stärka skyldigheterna för leverantörer och operatörer vid genomförandet av NIS 2-direktivet, med beaktande av åtgärder på unionsnivå inom ramen för denna rekommendation, för att säkerställa säkerheten för känsliga delar av infrastrukturer liksom, när så är lämpligt, skyldighet att t.ex. förse behöriga nationella myndigheter med relevant information om planerade förändringar i undervattenskabelinfrastrukturer och krav på att specifika it-komponenter och it-system ska testas i förväg av nationella kontroll- och certifieringslaboratorier vad gäller integritet och säkerhet.

3.2 **Regelbunden stresstestning av entiteter**

8) Det rekommenderas att medlemsstaterna uppmuntrar och stöder operatörer av undervattenskabelinfrastruktur i regelbunden stresstestning baserad på gemensamma principer på unionsnivå och i synnerhet de konsoliderade unionsomfattande bedömningarna av risker, sårbarheter och beroenden hos undervattenskabelinfrastrukturer enligt punkterna 16–20.

9) Sådana stresstester kan stödjas ekonomiskt genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 ([22]) (*förordningen om programmet för ett digitalt Europa*), i synnerhet genom dess arbetsprogram för cybersäkerhet 2023–2024.

3.3 **Nationellt påskyndande av tillståndsförfaranden**

10) Medlemsstaterna uppmuntras att säkerställa att administrativa ansökningar om planering, anskaffning, konstruktion, drift, underhåll och reparation av undervattenskabelinfrastruktur behandlas online och på ett effektivt och snabbt sätt. Därför uppmanas alla nationella myndigheter som berörs att säkerställa att dessa ansökningar behandlas så snabbt som det är rättsligt möjligt.

11) Det är önskvärt att medlemsstaterna tillerkänner undervattenskabelinfrastrukturer högsta möjliga nationella betydelse, när en sådan status finns i nationell rätt, och behandlas därefter i processerna för tillståndsgivning, inklusive i samband med miljökonsekvensbedömningar samt, i den mån detta följer av nationell rätt, vid fysisk planering.

12) Medlemsstaterna uppmuntras att betrakta säkerheten och resiliensen hos undervattenskabelinfrastrukturer som en tvingande orsak som har ett väsentligt allmänintresse (*overriding public interest*) i den mening som avses i artiklarna 6.4 och 16.1 c i direktiv 92/43/EEG och ett allmänintresse av större vikt (*overriding public interest*) i den mening som avses i artikel 4.7 i direktiv 2000/60/EG. Därför uppmuntras medlemsstaterna att betrakta planering, anskaffning, konstruktion, drift, underhåll och reparation av undervattenskabelinfrastrukturer som ett allmänintresse av större vikt, förutsatt att övriga villkor som fastställs i dessa bestämmelser är uppfyllda.

13) Medlemsstaterna uppmanas att utse en myndighet som är ansvarig för att underlätta och samordna administrativa ansökningar om planering, anskaffning, konstruktion, drift, underhåll och reparation av undervattenskabelinfrastruktur. Denna myndighet kan i sin tur utse en samordnare som kan fungera som gemensam kontaktpunkt och sammankalla en arbetsgrupp med representanter för alla myndigheter som är involverade i administrativa ansökningar, för att utarbeta en tidsplan för tillståndsgivning och övervaka och samordna genomförandet av denna.

14) Om två eller fler medlemsstater måste delta för att beslut ska kunna fattas bör respektive myndigheter uppmanas att vidta alla nödvändiga åtgärder för att samarbetet och samordningen mellan dem och med kommissionen ska fungera på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Detta kan i förekommande fall involvera myndigheter från tredjeländer. Medlemsstaterna bör i synnerhet samarbeta med varandra för att utveckla underhålls- och reparationskapacitet för undervattenskablar. De bör samarbeta med kommissionen för att kartlägga den befintliga flottan och fastställa behoven på ett framåtblickande sätt.

4. **MEDLEMSSTATERNAS ÅTGÄRDER PÅ UNIONSNIVÅ**

15) Medlemsstaternas åtgärder och samordning som beskrivs i detta avsnitt bör vidtas inom ramen för en informell expertgrupp.

([22]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2240 (EUT L 166, 11.5.2021, s. 1).

4.1 **Mot en konsoliderad unionsomfattande bedömning av risker, sårbarheter och beroenden**

16) Medlemsstaterna uppmuntras att bistå kommissionen i kartläggningen av befintlig undervattenskabelinfrastruktur på EU-nivå, på grundval av nationella kartläggningar, och att uppdatera denna kartläggning minst en gång om året. Kartläggningen bör innefatta alla relevanta tillhörande data som finns tillgängliga samt potentiell kapacitet, tekniska egenskaper, de viktigaste säkerhetsfunktionerna, reservkapacitet och/eller peering-arrangemang, information om ägande och kontroll samt hållbarhetsegenskaper.

17) Medlemsstaterna uppmuntras att bistå kommissionen i arbetet med att granska befintliga bedömningar och identifiera informationsluckor, som i dagsläget hindrar en konsoliderad unionsomfattande bedömning av risker, sårbarheter och beroenden, i synnerhet när det gäller högriskleverantörer, hos undervattenskabelinfrastrukturer, inbegripet deras kritiska leveranskedjor enligt artikel 22 i NIS 2-direktivet, och att redogöra för sammankopplingar med andra kritiska infrastrukturer, i synnerhet elkablar och gasledningar.

18) Medlemsstaterna uppmanas att föreslå kommissionen åtgärder för att komplettera ofullständig information och en metod som gör det möjligt att utföra en sådan konsoliderad unionsomfattande bedömning regelbundet och operationalisera den för regelbunden stresstestning.

19) Medlemsstaterna uppmuntras att bistå kommissionen i genomförandet av regelbundna konsoliderade unionsomfattande bedömningar av risker, sårbarheter och beroenden hos undervattenskabelinfrastruktur.

20) På grundval av denna bedömning uppmanas medlemsstaterna att bistå kommissionen i arbetet med att lägga fram en ”verktygslåda för kabelsäkerhet”, som omfattar åtgärder som medlemsstaterna uppmanas att anta för att reducera risker, sårbarheter och beroenden, i synnerhet när det gäller högriskleverantörer, som identifierats i den unionsomfattande bedömningen.

4.2 **Informationsutbyte och ömsesidigt bistånd**

21) Medlemsstaterna bör regelbundet utbyta information om lägesbild, incidenter och incidenthantering samt bästa praxis som tillämpats och maximera synergierna med behöriga myndigheter enligt NIS 2-direktivet och direktivet om kritiska entiteters motståndskraft. Medlemsstaterna bör erbjuda varandra bistånd, i synnerhet för att reducera konsekvenserna för unionen som helhet.

22) Medlemsstaterna uppmanas att diskutera potentialen för användning av innovativa lösningar för upptäckt och avskräckning när det gäller hot mot undervattenskabelinfrastrukturer, med särskilt beaktande av resultaten från EU-finansierade projekt.

23) I samband med informationsutbyte och ömsesidigt bistånd bör medlemsstaterna kunna hantera säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter på olika klassificeringsnivåer. I detta syfte uppmanas medlemsstaterna att tillhandahålla experter med lämplig nivå av expertis och säkerhetsprövning i enlighet med principen om upphovsmannens kontroll. Medlemsstaterna bör också fastställa lämplig klassificeringsnivå för den information som de utbyter och säkerställa att godkända verktyg finns tillgängliga för ett effektivt utbyte på olika nivåer av säkerhetsskyddsklassificering.

4.3 **Kabelprojekt av europeiskt intresse**

24) Medlemsstaterna bör bistå kommissionen genom att föreslå ett utkast till förteckning över strategiska kabelprojekt av europeiskt intresse (med angivelse av hur brådskande projekten är och hur deras tidsplan ser ut) som kan komma i fråga för stöd genom unionsprogram, kompletterat med nationella medel för att åtgärda strategiska brister och upprätta nya sammanlänkningar.

25) Med utgångspunkt i befintliga bedömningar bör medlemsstaterna bistå kommissionen genom att identifiera de risker, sårbarheter och beroenden som skulle kunna åtgärdas genom kabelprojekt av europeiskt intresse i enlighet med denna rekommendation.

26) Medlemsstaterna uppmuntras att föreslå en förteckning över strategiska projekt som skulle uppfylla följande kriterier, utan att de påverkar tillämpningen av reglerna för berörda unionsprogram som övervägs för finansiering eller reglerna för statligt stöd.

a) Projektet fyller en lucka vad gäller undervattenskabelinfrastruktur, vilket visas genom kartläggningen, och kan täcka behovet av att inrätta nya eller alternativa säkra rutter eller att öka kapaciteten och resiliensen hos befintlig undervattenskabelinfrastruktur.

b) Projektet bidrar till en avsevärt ökad säkerhet i leveranskedjan genom att alla leverantörsval är förknippade med åtgärder som säkerställer tillgången till komponenter, teknik, system och kunnande som krävs för planering, anskaffning, konstruktion, drift, underhåll och reparation av undervattenskabelinfrastrukturer; projekt med deltagande av leverantörer som i den konsoliderade riskbedömningen identifierats som hög risk bör inte komma i fråga.

c) Projektet bör ha en geostrategisk betydelse, med tanke på unionens och medlemsstaternas intressen, i synnerhet för att säkerställa en hög säkerhetsgrad i EU:s undervattenskabelinfrastruktur.

d) Projektet fyller konnektivitetsbehov som inte kommer att tillgodoses av enbart privata investeringar på grund av de tillhörande riskerna.

e) Om projektet involverar finansiering i enlighet med förordning (EU) 2021/947 (*förordningen om instrumentet Europa i världen*) och förordning (EU) 2021/1529 (*IPA III-förordningen*) bör ytterligare hänsyn tas till graden av tillämplighet av kriterierna a–d och till om projektet redan utvecklats inom ramen för Global Gateway.

27) Det rekommenderas att medlemsstaterna bistår kommissionen i en årlig översyn av förteckningen över strategiska projekt och en uppdatering baserad på de konsoliderade unionsomfattande bedömningarna av risker, sårbarheter och beroenden hos undervattenskabelinfrastrukturer i enlighet med punkt 19. Dessutom uppmanas medlemsstaterna att bistå kommissionen med råd om hur strategiska projekt kan åtgärda de risker, sårbarheter och beroenden som identifierats. I detta syfte uppmanas medlemsstaterna att beakta följande kriterier:

a) Om projektet uppfyller vissa säkerhetskrav som garanterar en hög säkerhetsnivå.

b) Om projektet avsevärt ökar prestandan och resiliensen hos undervattenskabelinfrastrukturer.

c) Om projektet begränsar riskerna till följd av beroenden av entiteter som i den konsoliderade riskbedömningen identifierats som hög risk, och som direkt eller indirekt kontrolleras av tredjeländer, oberoende av de högriskleverantörer som nämns i kommissionens meddelande C(2023) 4049, och om projektet reducerar riskerna relaterade till eventuella avbrott i leveransen av komponenter (inklusive ledningsterminalutrustning), teknik, tjänster och system, inbegripet prisförändringar eller lägre prestanda eller alternativa leveranskällor, under hela undervattenskabelinfrastrukturens livslängd.

d) Om projektet ökar undervattenskabelinfrastrukturernas hållbarhet genom att minska deras klimat-, energi- och allmänna miljöpåverkan.

4.4 **Internationellt samarbete**

28) Medlemsstaterna och unionen bör, genom arbete i en Team Europe-strategi ([23]) och på grundval av befintligt internationellt samarbete, uppmuntras att främja utvecklingen av säkra, tillförlitliga och resilienta undervattenskabelinfrastrukturer i samarbete med tredjeländer, med strategiska partner och i multilaterala forum och flerpartsforum, i linje med det arbetssätt som beskrivs i denna rekommendation, i synnerhet i syfte att främja kabelprojekt av europeiskt intresse.

([23]) Team Europe-strategin syftar till att samla resurser och expertis och består av unionen, EU:s medlemsstater – inklusive deras genomförandeorgan och offentliga utvecklingsbanker – samt Europeiska investeringsbanken (EIB) och Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD).

5. FINANSIERING AV KABELPROJEKT AV EUROPEISKT INTRESSE

29) Kabelprojekt av europeiskt intresse bör finansieras med privata medel som, om nödvändigt och lämpligt, kan stödjas genom unionsprogram, i synnerhet förordning (EU) 2021/1153 (FSE-förordningen) och eventuellt kompletteras med nationella medel, vilket ska ske i överensstämmelse med eller, i tillämpliga fall, vara förenligt med reglerna om statligt stöd ([24]). Unionsfinansiering kan ha formen av bidrag, upphandling, blandfinansieringsinsatser (däribland genom InvestEU) eller offentlig-privata partnerskap, i enlighet med reglerna för de berörda programmen.

30) Medlemsstaterna uppmuntras att överväga att, om nödvändigt och lämpligt, bidra till finansieringen av kabelprojekt av europeiskt intresse, bland annat genom att deras nationella utvecklingsbank och -institution eller andra genomförandepartner deltar i blandfinansieringsinstrument eller verksamheter på EU-nivå ([25]) med användning av medel från Fonden för ett sammanlänkat Europa. Detta bör maximera effekterna av den offentliga finansieringen, mobilisera privat finansiering och ett investeringsupplägg som är förenligt med eller, i tillämpliga fall, i överensstämmelse med reglerna om statligt stöd ([26]). För rörledningarna inom ramen för FSE-projekt som utvecklats av genomförandepartner får man dra nytta av expertgruppens arbete.

31) För att säkerställa att nationella investeringar är förenliga med reglerna om statligt stöd uppmuntras medlemsstater som är medinvesterare i sådana kabelprojekt av europeiskt intresse som valts ut för finansiering enligt FSE-förordningen eller tilldelats en spetskompetensstämpel i enlighet med FSE-förordningen, att undersöka möjligheten att utforma stödåtgärder som uppfyller alla villkor ([27]) som fastställs i kommissionens förordning (EU) 651/2014 ([28]) och dess senare ändringar. Medlemsstaterna uppmuntras också att undersöka om kabelprojekt av europeiskt intresse kan stödjas genom upphandling av kapacitet för offentlig användning.

32) För att finansiera kabelprojekt av europeiskt intresse får medlemsstaterna överväga att använda medlemsstatskomponenten inom InvestEU för att bidra till finansiella produkter som används av genomförandepartner, såsom nationella utvecklingsbanker och -institutioner, Europeiska investeringsbanksgruppen eller andra internationella finansinstitut, i enlighet med reglerna för de berörda finansieringsprogrammen.

33) Finansieringen av kabelprojekt av europeiskt intresse kan också ske genom finansiella instrument, t.ex. aktiefond. Medlemsstaterna uppmanas att investera, exempelvis via sina nationella utvecklingsbanker och -institutioner, i finansiella instrument på nationell nivå eller EU-nivå för att stödja undervattenskabelinfrastrukturer.

6. ÖVERSYN

34) Medlemsstaterna uppmuntras att samarbeta med kommissionen för att bedöma effekterna av denna rekommendation senast i december 2025, i syfte att fastställa lämpliga vägar framåt. Denna bedömning bör beakta den konsoliderade unionsomfattande bedömningen enligt punkterna 16–20 och framstegen med genomförandet av kabelprojekt av europeiskt intresse.

([24]) När så är lämpligt får medlemsstaterna utforma även viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, i överensstämmelse med de kriterier som fastställs i meddelandet om kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse (EUT C 528, 30.12.2021, s. 10).

([25]) Enligt definitionen i artikel 2.6 i förordning 2018/1046 (*budgetförordningen*).

([26]) I enlighet med principen om marknadsekonomiska aktörer medför transaktioner som utförs av medlemsstater inte någon förmån för företag och utgör därför inte något statligt stöd, om de utförs i enlighet med samma villkor (och följaktligen med lika hög risk och avkastning) av offentliga organ och privata aktörer som är i en jämförbar situation (en pari passu-transaktion). Se avsnitt 4.2 i kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT C 262, 19.7.2016).

([27]) Stöd till anläggandet av en undervattenskabel som uppfyller alla villkor i kapitel I och de särskilda villkoren i artikel 52b i förordning (EU) 651/2014 anses förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.2 eller 107.3 i fördraget och ska undantas från underrättelseskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget.

([28]) Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1).

7. **SLUTBESTÄMMELSE**

35) Denna rekommendation riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdad i Bryssel den 26 februari 2024.

På kommissionens vägnar
Thierry BRETON
Ledamot av kommissionen